

Alla lärare ska känna till invandrarers bakgrund

Ett nytt inslag i Facklärarförbundets krav på utbildningspolitiken är att alla lärare ska känna till den bakgrund som invandrade elever eller barn till invandrare har.

Det var Annika Wall-Lhotsky och Jean-Claude Le Douaron, båda invandrarlärare från Stockholm, som föreslog att programmet Utbildning för framtiden skulle kompletteras med kravet att alla lärare ska få kunskaper – genom personalutbildning – som gör dem bättre skickade att möta invandrarelever eller elever med invandrarbakgrund.

Förbundets nya utbildningspolitiska program Utbildning för framtiden ska, sa förbundsstyrelsens Anne-Marie Rehnman, läsas tillsammans med det fackliga handlingsprogrammet. Hon formulerade några uppmaningar till beslutsfattare som kan sägas sammanfatta en väsentlig del av förbundets utbildningspolitiska syn:

– Investera i utbildning och forskning; utökade utbildningsresurser är väl använda pengar. Ge oss reella möjligheter att uppfylla skolans mål.

90 000-tonnaren justerar kursen

Marike J-Scheynius från Idrottslärares riksförening åtog sig en stor uppgift i den sena kvällen då utbildningspolitiken behandlades:

– Jag ska försöka få 90 000-tonnaren SFL att ändra kurs.

Hon menade att förbundet intagit en olycklig hållning i frågan om vad som ska krävas för allmän behörighet efter studier i gymnasieskolan.

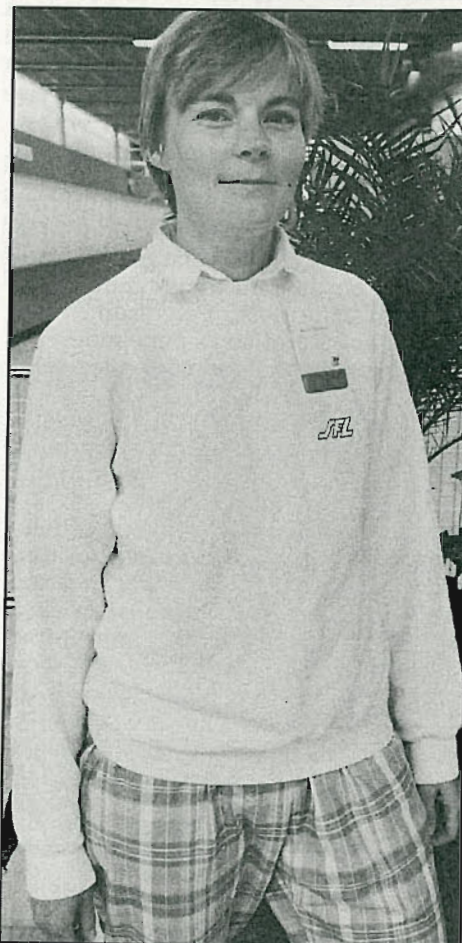
– Facklärarförbundet borde slopa kravet på obligatorisk engelska på alla linjer. I stället borde eleverna läsa ämnen som ger dem handlingsberedskap för arbete, hem och samlevnad, kultur och politik.

– Om vi tror på vårt fina utbildningssystem, sa Marike J-Scheynius, så kan vi också tro på att de som behöver det kan läsa in nödvändiga kunskaper i engelska senare.

Ulla Björkström från Huddinge fyllde på:

– Alla utbildningsvägar i gymnasieskolan bör ge eleverna möjlighet att skaffa sig allmän behörighet, exempelvis genom att erbjuda engelska som tillval.

Förbundsstyrelsens Anne-Marie Rehnman konstaterade att förbundets

Marike J-Scheynius hade stora ambitioner vid kongressen, att få 90 000-tonnaren SFL att ändra kurs. Och hon lyckades!

Nytt program: Utbildning för framtiden

Förbundets nya utbildningspolitiska program har fått namnet "Utbildning för framtiden". Programmet är inte uppdelat efter skolformer utan uttrycker förbundets övergripande inställning till utbildning. Bland annat betonas utbildningens roll för att ge handlingsberedskap, inte bara för arbete, utan också för hem och samlevnad, kultur och politik.

utbildningspolitik har utformats utifrån en helhetssyn och att engelska också är viktigt. Hon varnade för en alltför plötslig kursändring i frågan.

Kongressen beslöt att alla utbildningsvägar i gymnasieskolan bör ge möjlighet till allmän behörighet för högskolestudier.

Kongressen beslöt att lärare som har tillräcklig utbildning bör handha idrottsundervisningen på alla stadier, både i grundskolan och gymnasieskolan. I avvaktan på grundskollärarformen kan kompanjonlärarskap vara en lösning på låg- och mellanstadiet.

Halvklass för alla

Kongressen beslöt att ändra i förslaget till fackligt handlingsprogram på så vis att all undervisning i yrkestekniska och praktisk-estetiska ämnen i gymnasieskolan ska ske i 16-grupper.

Flera talare tog upp de problem i form av minskande tjänstgöringsunderlag som drabbar hushållslärarna. Förbundsstyrelsen fick i uppdrag att analysera och försöka vidga deras tjänstgöringsområde, att verka för att hushållslärartjänster inrättas i landstingens förebyggande verksamhet. Dessutom beslöt kongressen – trots att förbundets yttrande över ÖGY ännu inte är klart – att fråga om kost, friskvård, konsumentkunskap och hushållning bör få en egen linje i gymnasieskolan.

Kommunala bildskolor

Britt-Marie Kùhlhorn, Bildlärares riksförening, fick igenom ett tillägg i det fackliga handlingsprogrammet som går ut på att förbundet ska kräva att det inrättas kommunala bildskolor och mediaverkstäder.

– Bildintresserade ungdomar borde ha samma möjligheter att utöva sina intressen som de musik- och dansintresserade, sa Britt-Marie Kùhlhorn.

Minimera de lokala dispensererna

En fråga som orsakar stora problem för många yrkeslärare är de lokala dispensererna. Länsskolnämnderna beviljar ofta dispenser, vilket innebär att obehöriga lärare "behörigförklaras". Risken är att kvaliteten i yrkesutbildningen sjunker om allt fler lärare behörigförklaras utan att ha adekvat utbildning.

Bla Bo Andersson från Linköping betonade att frågan är mycket viktig. I en motion från Linköping säger man

att "om dessa dispenser fortsätter anser vi att lärarutbildningen kan lagas ned och behörighetskravet slopas".

– Det är svårt att låsa sig vid uppfattningen att *inga* dispenser ska beviljas, sa Anne-Marie Rehnman. Kongressen beslöt att förbundet i ett informationsmaterial ska belysa vilka regler som gäller och vilken uppfattning förbundet har.

Alternativ till betygen

Kongressen beslöt, efter att Eva Böckert varit uppe i talarstolen, att förbundet ska arbeta med frågan om andra urvalsinstrument än betygen. Hon ville egentligen få till stånd en ny betygsdebatt i Facklärarförbundet som skulle utgå från ny forskning som förbundet skulle ta initiativ till. Men det gick inte kongressen med på. Den nöjde sig med skrivningen i förslaget till utbildningspolitiskt program. Där sägs att de graderade betygen i grundskolan ska tas bort så snart ett alternativt urvalsinstrument finns.

I den yttersta av de timmar som kongressen behandlade utbildningspolitik gick Georg Olsén från HKU igenom ett förslag om att förbundet ska utarbeta ett kulturpolitiskt handlingsprogram.

Långsiktig information sätter SFL "på kartan"

För att visa samhället på Facklärarförbundets och dess medlemmars betydelse ska förbundet satsa stora resurser på långsiktig information och opinionsbildning.

Det är framförallt med två informationssatsningar som Facklärarförbundet under den kommande kongressperioden kraftigare ska markera sin plats på samhällskartan.

Satsningen på information och opinionsbildning ska stödja den lokala och regionala verksamheten samt samordnas med fackliga utbildningen.

Dels har kongressen beslutat om en kampanj som ska skapa förståelse för Facklärarförbundets politik och därmed bidra till att Facklärarförbundets krav kan förverkligas.

Dels har kongressen beslutat om en

Klarsignal för samgående med SL

Det mest betydelsefulla beslutet för SFLs framtid klubbades direkt: mot bakgrund av flera motionskrav beslöt kongressen att återuppta arbetet med att få till stånd ett enat lärarförbund inom TCO – alltså en sammanslagning med Sveriges lärarförbund.

– Vi samverkar redan som ett förbund när det gäller förhandlingarna i TCO-S, sade Christer Romilson. Vi samverkar också i KTK. Men inte minst talar starka ekonomiska skäl för ett samgående. Det görs mycket dubbelarbete. Sveriges lärarförbund har nu beslutat intensifiera arbetet på att bilda ett förbund. Det ger oss en bra grund.

– Skälen för samarbete har snarast förstärkts, menade Christer Romilson och syftade på arbetsgivarverkets lockout mot lärarna, som visar hur nödvändigt det är med samverkan mellan kommunal och statlig sektor.

Leif Lundberg (Göteborg) menade att det är dags att börja överväga om inte SFL ska betrakta barnskötarna som obehöriga lärare, apropå SFLs gränsdragningsöverenskommelse med SKAF. Leif ansåg inte att det är dags för SFL att rekrytera dem, men kongressen beslöt ändå att följa ett motionskrav att riva upp gränsdragningsöverenskommelsen så att SFL ska kunna rekrytera dem som arbetar på lärartjänster inom förskola och fritidshem.

Facklärarna är kultur-experterna

– Vi talar så mycket om kultur, också i vårt nya utbildningspolitiska program. Men det visar inte på hur vi praktiskt ska gå tillväga i undervisningen, säger Georg Olsén. Det skulle för vår del bli en praktisk tillämpning av "kultur i arbetslivet".

Det är bakgrunden till att han föreslog kongressen att besluta att ett kulturpolitiskt handlingsprogram ska utarbetas.

– Vi behöver ett konkret program som visar hur lärarna kan låta eleverna se kopplingen mellan människa och verktyg.

– Både den industriella och den postindustriella eran har inneburit att människan tvingats till ett alltför konstlat förhållningssätt till material och redskap.

– Men titta på en hammare till exempel. Det första huvudet var en sten och det första skaftet var armen.

– Kan vi lära eleverna mer om sampelet mellan människa och material och redskap – hur det har utvecklats – tror jag vi får mindre av den här inställningen bland eleverna: "den här blompinnen ska jag göra för att läraren har sagt det".